

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 10 april 1918 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ifrågasatt överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Sydsvenska kraftaktiebolaget angående vattenhushållningen vid vissa vattenfall i Lagan.

(4:e avd.)

I en till riksdagen den 12 mars 1918 avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 158, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Sydsvenska kraftaktiebolaget, å andra sidan, angående vattenhushållningen vid Skogabyfallen samt nedanför desamma i Lagan belägna vattenfall må träffas i huvudsaklig överensstämmelse med i nämnda statsrådsprotokoll angivna grunder.

Beträffande den i ärendet förebragta utredningen tillåter sig utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Ifrågavarande överenskommelse avser att möjliggöra ett effektivt utnyttjande av vattenkraften i den staten tillhöriga Karseforsen. Härför erfordras att detta fall och de omedelbart ovanför detsamma belägna, Sydsvenska kraftaktiebolaget tillhöriga Skogabyfallen utbyggas efter enhetlig plan för vattenhushållningen.

Utöver kostnaden för vissa anordningar för möjliggörande av samverkan mellan de blivande kraftverken utgöres den direkta utgift för statsverket, som komme att föranledas av överenskommelsen, av kronans andel i kostnaderna för anläggning av en dammsjö ovanför Skogabyfallen för utjämning av växlingen i vattenuttagningen. Berörda andel är beräknad till 63 % av den totala uppdämningskostnaden — motsvarande den del, varmed Karseforsen ingår i den sammanlagda fallhöjden för Karseforsen och Skogabyfallen — dock högst 756,000 kronor. Förenämnda total-

kostnad utgöres av kostnaderna för själva dammsjöns anordnande, såsom därför erforderliga markförvärv, invallningar, vägomläggningar och skadeersättningar ävensom administrationskostnader och ränteförluster intill tiden för igångsättningen av kraftbolagets kraftstation vid Skogabyfallen. Till denna kostnad höra däremot icke kostnaderna för sådana för indämningen använda delar av kraftanläggningen, som erfordras speciellt för kraftstationen vid Skogaby, såsom huvuddambyggnad, tillloppskanal m. m. Skyldigheten att gälda den på staten ankommande kostnaden inträder först sedan en kraftstation för Karseforsens utnyttjande blivit fullbordad och tagen i bruk.

För den kraft, som genom anordnande av utjämningsmagasin mellan Karseforsen och Skogabyfallen berövas kraftbolaget, skall kronan bereda bolaget ersättning genom motsvarande leverans av energi från kraftverket vid Karseforsen.

Då den föreliggande överenskommelsen synes erbjuda staten avsevärda fördelar, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen må medgiva, att överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan, å ena, samt Sydsvenska kraftaktiebolaget, å andra sidan, angående vattenhushållningen vid Skogabyfallen samt nedanför desamma i Lagan belägna vattenfall må träffas i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över civilärenden den 12 mars 1918 angivna grunder.

Stockholm den 10 april 1918.

På statsutskottets vägnar:

BERNH. ERIKSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar *O. M. Strömberg, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, A. Pers, greve N. F. Posse, G. Boman, J. S. Almer* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *H. Andersson* i Skivarp, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *A. Anderson* i Råstock, *C. Persson* i Stallerhult, *O. H:son Waldén, S. Bengtsson* i Norup, *C. R. Jansson* i Falun, *W. Bäckström* och *A. J. Andersson* i Gävle.